

Liturgický program

PONDELOK 17. september
Mučenica Sofia a jej tri dcéry: Viera, Nádej a Láska
Ef 4, 25 – 32, zač. 227; Lk 3, 19 – 22, zač. 10 (HS: 270; PZ: 241)
07.00 + Mária Chomjaková

UTOROK 18. september
Prepodobný Eumenios Divotvorca
Ef 5, 20 – 26, zač. 230; Lk 3, 23 – 4, 1, zač. 11 (HS: 270; PZ: 241)
18.00 + Verona Mačišáková

STREDA 19. september
Muč. Trofim, Sabbatios a Dorymedont
Ef 5, 25 – 33, zač. 231; Lk 4, 1 – 15, zač. 12 (HS: 270; PZ: 241)
18.00 za zdravie a požehnanie Márie s rodinou

ŠTVRTOK 20. september
Veľkomučeník Eustatios a spol.
Ef 5, 33 – 6, 9, zač. 232; Lk 4, 16 – 22a, zač. 13 (HS: 270; PZ: 241)
18.00 + z rodiny Martonovej a Šebešovej

PIATOK 21. september
Zakončenie sviatku Povýšenia sv. Kríža
Ef 6, 18 – 24, zač. 234; Lk 4, 22 – 30, zač. 14 (HS: 270; PZ: 241)
18.00 + Miroslav

SOBOTA 22. september
Hieromučeník Fókas
Apoštol Kodrat z Magnézie (z 21.09.)
1 Kor 15, 39 – 45, zač. 162; Lk 4, 31 – 36, zač. 15 (HS: 160; PZ: 115)
07.00 + Jozef Maďar

NEDEĽA 23. september
Osemnásta nedeľa po Pät'desiatnici
Počatie Jána Krstiteľ'a
2 Kor 9, 6 – 11, zač. 188; Lk 5, 1 – 11, zač. 17 (HS: 143, 156, 277; PZ: 96, 110, 248)
Hlas 1.; 11.00 hod.

PONDELOK 24. september
Prvomuč. a apoštolom rovná Tekla
Flp 1, 1 – 7, zač. 235; Lk 4, 38 – 44, zač. 16 (HS: 154; PZ: 108)
07.00 + Dana

UTOROK 25. september
Prepodobná Eufrozína
Flp 1, 8 – 14, zač. 236; Lk 5, 12 – 16, zač. 18 (HS: 155; PZ: 109)
18.00 + Katarína Sebešová

STREDA 26. september
Odchod do večnosti apoštola a evanjelistu Jána Teológa
Flp 1, 12 – 20a, zač. 237; Lk 5, 33 – 39, zač. 21 (HS: 278; PZ: 249)
18.00 + Ján Lech

ŠTVRTOK 27. september
Mučeníci Kallistrat a spol.
Flp 1, 20b – 27a, zač. 238; Lk 6, 12 – 19, zač. 23 (HS: 157; PZ: 112)
18.00 za zdravie a požehnanie Jozefíny s rodinou

PIATOK 28. september
Prepodobný vyznávač Charitón
Flp 1, 27 – 2, 4, zač. 239; Lk 6, 17 – 23a, zač. 24 (HS: 279; PZ: 251)
18.00 + Mária Chomjaková

SOBOTA 29. september
Prepodobný Kyriak Pustovník
1 Kor 15, 58 – 16, 3, zač. 164; Lk 5, 17 – 26, zač. 19 (HS: 160; PZ: 115)
07.00 + Michal Palenčár

NEDEĽA 30. september
Devätnásta nedeľa po Pät'desiatnici
Hieromučeník Gregor Arménsky
2 Kor 11, 31 – 12, 9, zač. 194; Lk 6, 31 – 36, zač. 26 (HS: 144; PZ: 97)
Hlas 2.; 09.00 hod.

zdroj: Slovo

FARSKÝ HLÁSNÍK

Farnosť Narodenia Presvätej Bohorodičky v Ľubovci **16/2018**

Kanaánska žena alebo vyskúšaná viera

Mt 15, 21 – 28

Slovo Kanaán sa prvýkrát v Biblii spomína v súvislosti z Noemovým príbehom o potope. Jeden z troch Noemových synov, ktorý sa volal Cham bol otcom Kanaánčanov (Gn 9, 18). A práve tento najmladší Noemov syn bol prekliaty aj so svojím potomstvom, keď sa nesprávne zachoval potom, čo sa jeho otec Noe opil a ležal obnažený vo svojom stane. Kanaán sa mal stať poníženým sluhom svojich bratov.

O tri kapitoly ďalej sa v Biblii Kanaán spomína v súvislosti s príbehom Abraháma. Na Boží pokyn odchádza Abrahám z domu svojho otca, aby preputoval celú Kanaánsku krajinu, ktorá je prisľúbená jemu a jeho potomstvu. Dôrazne však pripomína všetkým Abrahámovým potomkom, že si nemajú brať manželky z kanaánskych dcér.

Po tom, čo Izraelovi potomci museli Kanaán opustiť kvôli veľkému hladu a našli útočisko v Egypte, stal sa pre nich Kanaán len krásnym snom. Krajina záchrany sa totiž zmenila na trpké otroctvo na dlhých štyristo rokov. A keď pod Mojžišovým vedením nakoniec Egypt opustia, nečaká ich v bývalej domovine žiadna otvorená náruč. Krajinu prisľúbenia musia pomaly a namáhavo dobýjať. Národy žijúce v Kanaáne – zemi medzi mlieka a mlieka, boli pre svoju ohavnosť a modloslužbu (Dt 18. kapitola) sčasti vyhubené a sčasti vytlačené.

Keď sa dnes v evanjeliu spomenie „istá kanaánska žena“, tak si teraz môžeme urobiť lepšiu predstavu o jej pôvode. Nie preto, aby sme ju odsúdili, ale práve naopak, aby sme videli, že niet nikoho, komu by Ježiš odoprel pomoc, ktorú pre svoj život potrebuje. Kanaánčanka predstavuje niekoho, kto od začiatku, od svojho pôvodu nesie na sebe kliatku, koho Boh sám nazval ohavným modloslužobníkom, kto je jednoducho pohanom a psom, a predsa sa mu dostáva priamo od Božieho syna požehnania. Ako je to možné? Len vďaka milosti poznania a pokore.

Poznanie znamená najprv správne zhodnotiť, kto je on – Ježiš, a potom, kto som ja – hriešnik a úbožiac. Pokora zase napomáha prijať pravdu svojej hriešnosti aj odkázanosti na Božiu dobrotu a lásku, a dôverovať jej.

otec Marek

Oznamy

► **Nočný Prešov.** V rámci osláv Jubilejného roka Prešovskej archieparchie, hlavne 200. výročia zriadenia Prešovskej eparchie, sa v nedeľu 16. septembra uskutoční v Prešove podujatie **Nočné objavovanie Prešova. Robia to pamiatkari netradičným spôsobom s osvetlením a sprievodným výkladom.** Stretnutie je pred Mestským informačným centrom na Hlavnej ulici 67 v Prešove a potom sa pôjde do Katedrály sv. Jána Krstiteľa a do Arcibiskupskej rezidencie. Predaj vstupeniek je na mieste konania za 5 eur.

► **200 rokov eparchie.** 22. septembra tohto roka sa uskutočnia hlavné oslavy Jubilejného roka Prešovskej archieparchie. O 10.00 h sa v bazilike minor v Ľutíne uskutoční hlavná slávnosť Jubilejného roka Prešovskej archieparchie 2018 – archijerejská svätá liturgia pri príležitosti 200. výročia zriadenia Prešovskej eparchie, na ktorú sme všetci srdečne pozvaní. Hlavným hosťom bude prefekt Kongregácie pre východné cirkvi kardinál Leonardo Sandri, ktorý bude slávnostným kazateľom, a viacerí domáci a zahraniční arcibiskupi a biskupi. Bude vysielaná aj v priamom televíznom prenose RTVS.

► **Pomoc gréckokatolíkom v Rumunsku.** V sobotu 25. augusta večer bola požiarom katastrofálne zničená a prakticky nepoužiteľná historická budova biskupstva Gréckokatolíckej cirkvi v rumunskom meste Oradea – Veľký Varadín. Zo solidarity s veriacimi v Rumunsku otec arcibiskup metropolit Ján vyhlasuje mimoriadnu zbierku na pomoc eparchii Oradea na nedeľu 30. septembra. Povzbudzuje nás slovami sv. apoštola Pavla: „Veď nejde o to, aby sa iným poľahčilo a vám priťažilo, ale o isté vyrovnanie. Teraz váš prebytok im pomôže v nedostatku, aby zasa ich prebytok pomohol v nedostatku vám; a tak sa to vyrovná, ako je napísané: ‚Kto mal mnoho, nemal prebytok, a kto málo, nemal nedostatok.‘“ (2 Kor 8, 13 – 15)

► **Sväté liturgie v nedeľu 23. septembra:** 08.00 Janov; 09.30 Ruské Pekľany; 11.00 Ľubovec

► **Sväté liturgie v nedeľu 30. septembra:** 07.30 Janov; 09.00 Ľubovec; 10.30 Ruské Pekľany – odpustová slávnosť

Svätá mučenica Sofia a jej tri dcéry Viera, Nádej a Láska

Za vlády cisára Hadriána (117 – 138) žila v Ríme vdova, kresťanka. Volala sa Sofia, teda Múdrost'. Mala tri dcéry, ktorým dala mená podľa troch kresťanských čností: Viera (Pistis), Nádej (Elpis) a Láska (Ľubov – Agapé). Svoje dcéry Sofia vychovávala k tým čnostiam, podľa ktorých mali mená. Keď mala Viera 12 rokov, Nádej 10 a Láska 9, vypuklo roku 137 prenasledovanie kresťanov. Sofiu so jej dcérami ktosi udal. Keď cisár, ktorý si ju predvolal, videl jej odvahu, poslal ju na tri dni domov. Domnieval sa, že strach zo smrti zlomí matku a jej dcéry, že odpadnú od Krista. Sväté ženy po troch dňoch stáli pred cisárom s rovnakou odvahou. Keď nepomohli ani lichôtky, vládár vydal dcéry krutému mučeniu. Dievčatá pálili na železnom rošte, hodili ich do rozpálenej pece, potom do kotla s vriacou smolou. Lásku tak ukrutne zbili, že bola samá krvavá rana. Matka sa na toto všetko musela pozerieť. Sofia však povzbudzovala svoje dcéry, aby vytrvali až do konca. Nakoniec boli dievčatá sťaté mečom. Cisár dovolil matke, aby svoje dcéry pochovala. Tá potom tri dni zotrvala pri ich hrobe, kde nakoniec od žiaľu zomrela. Cirkev uctieva aj Sofiu ako mučieničku, lebo trpela pri pohľade na utrpenie svojich detí. Pozostatky mučeníc sa nachádzajú v nemeckom meste Elzach.

Duchovné vedenie

Krásnobrodská Bohorodička

V týchto dňoch pri príležitosti 200. výročia zriadenia Prešovskej eparchie putujú kópie ikony Krásnobrodskej Bohorodičky po jednotlivých farnostiach archieparchie. Dôvod je prostý – práve prvý prešovský biskup prijal v roku 1821 svoju biskupskú vysviacku v Krásnom Brode a jeho prvé biskupské modlitby sa uskutočnili pravdepodobne pred milostivou ikonou. V priebehu mesiaca september je táto ikona v našej farnosti, preto si priblížime jej príbeh aj vo Farskom hlásniku.

Ikona Bohorodičky v Monastieri Zoslania Svätého Ducha v Krásnom Brode je jednou z ikon, ktorá prežila stáročia uprostred gréckokatolíckeho ľudu. Práve v Krásnom Brode sa v súvislosti s jedným z najväčších zázrakov spojených s touto ikonou začala cesta nepretržitého zjednotenia veriacich Rusínov, Slovákov a iných národností žijúcich v tom čase na východnom Slovensku s Katolíckou cirkvou. Títo jednoduchí ľudia, skromní, ale vo svojej viere rovnako tvrdí ako pracovití, mali túto ikonu vo veľkej úcte už odnepamäti.

Kedy bola ikona napísaná?

Na túto otázku neexistuje jednoznačná odpoveď. Dokonca ani na to, odkiaľ pochádza. Je zrejmé, že sa nijako nepodobá na ikony tvorené v tomto regióne v 16. – 17. storočí, pričom na prelome storočí táto ikona tu už bola dlhší čas. Skôr sa ponáša na ikony písané pri veľkých slovanských ikonopiseckých školách v predchádzajúcom období. Aj preto ju niektorí datujú až do 14. storočia. Všetko môže byť pravdivé a nič sa nedá úplne vylúčiť. Zjednotení či nezjednotení Rusíni do Uhorska na túto zem naozaj prichádzali už od 13. storočia a ikonu si mohli priniesť so sebou ako súčasť ikonostasu chrámu. Vtedy nebolo zriedkavým javom, že sa celá dedina, nielen ľudia, ale i domy a chrám presťahovali za lepším životom.

Ale to všetko môže byť iba klam vyvolaný pri jej premalbe v roku 1769, ktorú vykonal Tadeáš Spalinský. Jej pravdepodobným dôvodom bolo umiestnenie ikony do zrenovovanej kaplnky v krásnobrodskom monastieri. Na zadnej strane ikony sa nachádza prepis mena, ktoré pri jej záchrane našiel v roku 1972 Mikuláš Jordán. Tam je však uvádzaný Michal Spalinský. Prečo je to tak a či naozaj tam bolo meno Michal, dnes nevieme s určitosťou povedať, keďže sa nezachovali detailné zábery zadnej strany ikony. Nepoznáme ani rozsah úprav, ktoré na nej oproti pôvodine urobil Spalinský. Oproti typickému zobrazeniu Bohorodičky a Krista totiž potom ikona vykazovala isté odlišnosti. Ide nielen o texty, ale aj o odev či iné znaky. Ježiš má napríklad spodný odev bielej farby a vrchné zlaté rúcho, ktoré mu nezakrýva celé rameno. V zhode s niektorými ikonami, ktoré pochádzajú z talianskej oblasti, má Bohorodička na čele namiesto hviezdy kríž.

Ešte väčšie zmeny oproti kánonu nachádzame na striebornom opláštení ikony. Na jednej strane toto opláštenie pochádza pravdepodobne spred roku 1729, z druhej polovice 17. storočia. Na druhej strane okrem tváre Ježiša Krista a Presvätej Bohorodičky vôbec nič nerešpektuje zo zobrazenia pôvodnej ikony. Odev, rúcho, hviezdy, dokonca aj ruky sú na plechu vytepané jednoznačne inak, ako je to na ikone z roku 1769. Je preto otázne, či opláštenie náhodou nezachováva pôvodnú podobu ikony, no pre silno latinizujúce prvky je táto možnosť veľmi málo pravdepodobná.

Medzi latinizujúce prvky možno zaradiť absenciu pomenovania postáv, ktoré je v prípade zobrazenia ikony nutnosťou. Aj kráľovské jablko, ktoré drží Kristus, je latinského pôvodu. Medzi latinské prvky na opláštení ikony možno zaradiť znázornenie odevu, absenciu troch hviezd Bohorodičky a svätožiar a na druhej strane inštalovanie koruniek nad obe postavy. To je typicky latinský zvyk.

Zdroj: Slovo